

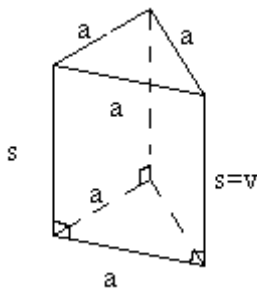
Dragi učenci,

za nami je podaljšan vikend. Verjetno, ste se imeli lepo. Prazniki so bili drugačni kot prejšnja leta. Vendar je biti doma z družino lepo. Druženje s prijatelji, prijateljicami bo še malo počakalo. Bo pa potem še bolj super.

1. ura **PRAVILNA TRISTRANA PRIZMA**

Osnovna ploskev tristrane prizme je trikotnik (pravokoten, enakokraki, raznostranični) .

Začeli bomo s pravilno tristrano prizmo. Najprej jo narišite.

a – osnovni rob

s – stranski rob ali višina, ki je pravokotna na osnovno ploskev

Pravilna tristrana prizma ima dve osnovni ploskvi, ki sta vzporedni in skladni. Osnovna ploskev je enakostranični trikotnik. Plašč sestavljajo trije skladni pravokotniki.

Za pravilno tristrano prizmo veljajo splošni obrazci:

$$P = 2O + pl \qquad V = Ov$$

Samo za pravilno tristrano prizmo pa veljajo naslednji obrazci:

$$o = 3a \quad \text{obseg osnovne ploskve}$$

$$O = \frac{a^2\sqrt{3}}{4} \quad \text{ploščina osnovne ploskve}$$

$$pl = ov = 3av \quad \text{ploščina plašča}$$

V obrazcu za O je $\sqrt{3}$, ki je iracionalno število. Če naloga zahteva natančen izračun potem v rezultatu pustimo $\sqrt{3}$. Včasih pa računamo npr. na dve mesti natančno in uporabimo približek $\sqrt{3}$. Zapomnite si ga.

$$\sqrt{3} \doteq 1,73$$

Rešimo dve nalogi iz delovnega zvezka.

st.38/ 54

Pravilna tristrana prizma **Narišite skico!**

$$v = 18 \text{ cm}$$

$$a = 10 \text{ cm}$$

a) P = ?	$O = \frac{a^2 \cdot \sqrt{3}}{4}$	pl = ov	P = 2O + pl
	$O = \frac{10^2 \cdot 1,73}{4}$	pl = 3av	P = 2 · 43,25 + 540
	$O = \frac{100 \cdot 1,73}{4}$	pl = 3 · 10 · 18	P = 86,5 + 540
	O = 173 : 4	pl = 540 cm ²	P = 626,5 cm ² = 6,265 dm ²
	O = 43,25 cm ²		

Za izdelavo škatle potrebujemo najmanj 6,265 dm² kartona.

b) V = ?	V = Ov
	V = 43,25 · 18
	V = 778,5 cm ³ = 0,7785 dm ³

st. 38/56

Pravilna tristrana prizma **Narišite skico!**

$$O = 16\sqrt{3} \text{ cm}^2$$

$$v = 7 \text{ cm}$$

a) P = ?	$O = \frac{a^2 \cdot \sqrt{3}}{4}$	pl = ov	P = 2O + pl
	$16\sqrt{3} = \frac{a^2 \cdot \sqrt{3}}{4}$	pl = 3av	P = 2 · 16 $\sqrt{3}$ + 168
	$64\sqrt{3} = a^2 \cdot \sqrt{3}$	pl = 3 · 8 · 7	P = (32 $\sqrt{3}$ + 168) cm ²
	64 = a ²	pl = 168 cm ²	
	a = 8 cm		

b) V =	V = Ov
	V = 16 · $\sqrt{3}$ · 7
	V = 112 $\sqrt{3}$ cm ²

Rešite naloge na st. 37 in na st. 38/55, 57.

2. ura

TRISTRANA PRIZMA – VAJE

Danes bomo rešili naloge pri katerih osnovna ploskev ne bo enakostranični trikotnik, ampak pravokotni, enakokraki...

st. 38/53

a) Mrežo prizme narišite sami.

$$\begin{array}{lll}
 \text{b) } a = 1,8 \text{ cm} & O = \frac{a \cdot b}{2} & pl = ov \\
 b = 2,4 \text{ cm} & O = \frac{1,8 \cdot 2,4}{2} & pl = (a + b + c) \cdot v \\
 c = 3 \text{ cm} & O = 0,9 \cdot 2,4 & pl = (1,8 + 2,4 + 3) \cdot 2 \\
 v = 2 \text{ cm} & O = 2,16 \text{ cm}^2 & pl = 7,2 \cdot 2 \\
 P = ? & & pl = 14,4 \text{ cm}^2 \\
 V = ? & &
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ll}
 P = 2O + pl & V = Ov \\
 P = 2 \cdot 2,16 + 14,4 & V = 2,16 \cdot 2 \\
 P = 4,32 + 14,4 & V = 4,32 \text{ cm}^3 \\
 P = 18,72 \text{ cm}^2 &
 \end{array}$$

st. 38/ 58

Enakoroba tristrana prizma

Ta prizma ima vse robove skladne, osnovne in stranske. Višina je enaka osnovnemu robu a , $a = v$.

$$pl = 432 \text{ cm}^2$$

Narišite skico!

$$P = ?$$

$$pl = ov$$

$$O = \frac{a^2 \cdot \sqrt{3}}{4}$$

$$V = ?$$

$$pl = 3aa = 3a^2$$

$$O = \frac{12^2 \sqrt{3}}{4}$$

$$432 = 3a^2$$

$$O = \frac{144\sqrt{3}}{4}$$

$$a^2 = 432 : 3$$

$$O = 36\sqrt{3} \text{ cm}^2$$

$$a^2 = 144$$

$$a = 12 \text{ cm}$$

$$P = 2O + pl$$

$$V = Ov$$

$$v = a$$

$$P = 2 \cdot 36\sqrt{3} + 432$$

$$V = 36\sqrt{3} \cdot 12$$

$$P = (72\sqrt{3} + 432) \text{ cm}^2$$

$$V = 432\sqrt{3} \text{ cm}^3$$

Pravilna enakoroba tristrana prizma

Pravilna enakoroba štiristrana prizma,

to je **KOCKA**

$$V = \frac{a^2 \cdot \sqrt{3}}{4} \cdot a$$

$$V = a^3$$

$$V = \frac{a^3 \cdot \sqrt{3}}{4}$$

Razmerje med prostornino tristrane in prostornino štiristrane prizme:

$$\frac{a^3 \cdot \sqrt{3}}{4} : a^3 = \frac{\sqrt{3}}{4} : 1 = \sqrt{3} : 4$$

Sami rešite naslednje naloge.

1. Oglej si sliko prizme in odgovori.

a) Kako imenujemo prizmo, ki jo ponazarja slika? _____

b) Koliko stranskih robov ima? _____

c) Koliko osnovnih robov ima? _____

č) Koliko oglišč ima? _____

d) Koliko ploskev omejuje prizmo? _____

2. Odgovori.

a) Kakšni sta po velikosti in medsebojni legi osnovni ploskvi pokončne prizme? _____

b) Kakšen lik je v ravnino razvit plašč pokončne prizme? _____

c) Kakšni liki so stranske ploskve pokončne prizme? _____

č) Kakšni so po velikosti in medsebojni legi stranski robovi pokončne prizme? _____

3. Kaj pomeni, da je:

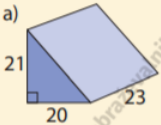
a) prizma enakoroba? _____

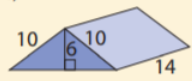
b) prizma pravilna? _____

c) prizma tristrana? _____

č) prizma pokončna? _____

4. Izračunaj površino in prostornino prizm na sliki. Dolžine so izražene v centimetrih.

a)

b)

izgoino-izobrazila-nih-ustanov-gradni-koronavirusa-je-fotokopiranje-tiskanje-izbranjevelektronike-oblik-vega-gradiva-talca-za-dovoljeno.

3. ura

UTRJEVANJE – PRIZME

**Rešite naloge, lahko mi jih pošljete, da jih bom pregledala.
Nekaj učencev bom po mailu obvestila, da mi pošljejo naloge, ki jih bom pregledala.**

Lepo se imejte, misite pozitivno.

učiteljica Karmen